

СЕМАНТИЧНА СТРУКТУРА ЛЕКСЕМИ КРИЗА У ДИСКУРСАХ АНГЛІЙСЬКОЇ, ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Яворська А.А.

Київський національний лінгвістичний університет

Капранов Я.В.

Кандидат філологічних наук, доцент

Київський національний лінгвістичний університет

У наукознавстві простежується велика кількість визначень лексеми "криза", семантичний об'єм якої варіюється залежно від дослідження, сфери діяльності, тощо, проте містить основні дві її характеристики – *зміна* і *рішення*, визнані багатьма дослідниками різних наук (бізнес (Е. В. Бикова, Е. В. Валюліна, Д. П. Гавра), економіка (А. А. Тарасова), туризм (W. T. Coombs), філософія (А. Конт-Спонвіль) та ін.), про що також засвідчує дефініція, подана у Філософському словнику: "Різка зміна, що відбувається поза нашою волею. Криза може бути позитивною або несприятливою, але вона майже завжди пов'язана з труднощами і протікає болісно. Криза пов'язана з прийняттям рішення або винесенням оцінки. Це дійсно вирішальний момент, але не тому, що від нашого рішення залежить, бути кризі чи не бути, а тому, що криза змушує нас приймати рішення або вирішує за нас" (Конт-Спонвіль, 2012).

Така постановка проблеми зводиться до ключової ідеї кризи як феномена і, можливо, явища – незалежність і неминучість настання кризи незалежно від будь-який дій суб'єкта. У сучасному глобалізованому світі відбуваються не просто постійні, а однакові й однотипні зміни у різних сферах діяльності людини, які потребують прийняття відповідних рішень. Так, звернувшись до семантичної структури, зафіксованих у дискурсах англійської, французької та української мов, вдалося підтвердити гіпотезу, висунуту Л. Д. Засанською гіпотезу в дисертаційній праці "Лексико-семантичне поле *КРИЗА* в українській та англійській мовах: графо-матричний і статистичний аспекти" про те, що ЛСП англ. crisis / фр. crisis / укр. криза в трьох мовах має спільні ядро, навколоядерну зону і периферію (Засанська, 2016).

Л. Д. Засанській (2016) вдалося представити організацію ЛСП для англійської та української мов, проте, проаналізувавши дискурси французької мови, переконуємося в спільній тенденції.

Спільною в англійській, французькій та українській мовах є структура, що представлена **ядром** (англ. *turning point, insecurity / suspense, difficulties*; фр. *злам, загострення, економічна криза, нестача*; укр. *злам, загострення, економічна криза, нестача*), **навколоядерною зоною** (англ. *economic crisis, ecological crisis, political crisis (crisis of confidence)*, фр. *екологічна криза, політична криза (криза довіри), бідність*; укр. *екологічна криза, політична криза (криза довіри), бідність*) та **периферією** (англ. *poverty, deficiency, identity crisis*; фр. *труднощі, криза особистості*; укр. *труднощі, криза особистості*).

Як бачимо, спільні структури простежуються у навколоядерній:

англ. *political crisis, ecological crisis*; фр. *політична криза, екологічна криза*; укр. *політична криза, екологічна криза* і периферійній: англ. *identity crisis*; фр. *криза ідентичності*; укр. *криза ідентичності* зонах.

У підсумку можна констатувати, що криза як одночасно лексема, феномен і явище у сучасних дискурсах англійської, французької та української мов засвідчує про спільну тенденцію при організації ядра, навколоядерної зони і периферії ЛСП англ. *crisis* / фр. *crisis* / укр. *криза*, що підтверджується тенденціями як до полісемії (наприклад, в англійській та французькій мовах), так і поданими дефініціями в лексикографічних джерелах (для трьох мов).

ЛІТЕРАТУРА

- Гавра, Д. П., & Быкова, Е. В. (2017). *Рисковые и кризисные коммуникации. Кризисный PR*. Санкт-Петербург: Высшая школа журналистики и массовых коммуникаций.
- Валюлина, Е. В. (2016). Кризисные коммуникации в бизнесе. *Научный альманах*, 2-4 (16), 59-65.
- Засанська, Л. Д. (2016). *Лексико-семантичне поле КРИЗА в українській та англійській мовах: графо-матричний і статистичний аспекти* (Кандидатська дисертація). Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ, Україна.
- Конт-Спонвиль, А. (2012). Кризис. *Философский словарь*. Москва: Палимпсест, Издательство "Этерна".
- Coombs, W. T. (2012). *Ongoing Crisis Communication: planning, managing and responding*. 3rd ed.

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КАТЕГОРІЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Янчук О.О.

Київський національний лінгвістичний університет

Мерзлюк Д.О.

Київський національний лінгвістичний університет

Поняттеві категорії є універсальними та властивими усім чи більшості мов світу. Дослідження семантичних категорій, представлених загальними поняттями, займає важливе місце серед сучасних лінгвістичних та лінгвокультурологічних досліджень, оскільки відображають світобачення певного народу. Об'єктом цього дослідження є визначення центральних семантичних особливостей категорії результативності в сучасній китайській мові. Для вирішення цієї задачі з-поміж інших методів було обрано функціональний аналіз, який дозволяє проаналізувати відношення між формальними засобами, що слугують для передачі змісту висловлювання, із глибинними поняттями, закладеними у них.

Уперше термін "поняттева категорія" висунув О. Есперсен у 1924 році. У 40-х роках радянському мовознавстві розробкою цього вчення займався